

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích,
Pedagogická fakulta

Katedra: biologie

Datum odevzdání posudku: 19.5.2008

Diplomant Vendula Švůgrová

Aprobace: NŠ (1. stupeň)

Oponent diplomové práce

PaedDr. Radka ZÁVODSKÁ, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Využití naučné stezky Stožecká skála ve výuce přírodovědy a vlastivědy

Předložená práce obsahuje 60 stran textu, 42 stran příloh a cituje 34 literárních pramenů.

Cílem diplomové práce Venduly Švůgrové bylo vytvořit návrhy přírodovědných a vlastivědných exkurzí s využitím naučné stezky Stožecká skála. Cílovou skupinou žáků, pro něž jsou exkurze určené, jsou 4. a 5. ročníky ZŠ.

V teoretické části diplomové práce podává autorka charakteristiku oblasti Stožce a jeho okolí, uvádí přírodní a historické zajímavosti Stožce. Celá tato rozsáhlá problematika je zpracována na základě několika málo v textu citovaných literárních zdrojů a internetových stránek. V kapitole Horopis na str. 7 až 8 není citován žádný literární zdroj. Babůrek a kol, 2006 není uveden v seznamu literatury. V kapitole Fauna na str. 11 jsou uvedeni zástupci obratlovců bez odkazu na literární pramen - nebo jde o vlastní zjištění? Přírodní zajímavosti Stožce jsou zpracovány pouze na základě 1 internetové stránky a 1 literárního zdroje. V kapitole Lidová slovesnost autorka vypsala tři pověsti z pohádkové knížky (Adamec, 2007: Šumavské pohádky, pověsti a báje.), aniž by je zasadila do kontextu historického či vlastivědného. V diplomové práci tohoto charakteru bych čekala lepší využití odborné literatury a erudovanější vhléd do charakteristiky přírodních a historických zajímavostí zájmové oblasti.

Kapitola Analýza učebnic přírodovědy a vlastivědy pro 4. a 5. ročníky ZŠ je spíše seznamem učebnic s názvy jednotlivých kapitol než skutečným rozborem a porovnáním jejich obsahu.

Vendula Švůgrová zpracovala ve své diplomové práci tři návrhy exkurzí: Přírodovědná a vlastivědná exkurze po naučné stezce Stožecká skála, Exkurze do geologické expozice ve Stožci a Exkurze do informačního střediska a střediska ekologické výchovy ve Stožci. V příloze diplomové práce jsou uvedeny pracovní listy určené žákům k vyplnění na závěr exkurze. V návrzích exkurzí se projevila autorčina dobrá znalost oblasti a naučné stezky. Většina úkolů, jež děti mají během exkurze plnit má hravý charakter nebo praktické zaměření (měření teploty vody, práce s přírodninami,

poznávání rostlin) a žáci by je měli vzhledem ke svému věku a znalostem dobře zvládat. Zatímco náplň exkurzí je po didaktické stránce velmi dobře zpracována, jsou úkoly v pracovních listech, jejich rozsah a míra vyplňování vzhledem k věku dětí příliš náročné. K první exkurzi zřejmě patří (v diplomové práci to není uvedeno) pracovní listy číslo 1, 2 a 3, celkem 18 stránek, které by měli žáci vyplnit po skončení exkurze. Jak se s tím žáci, kteří absolvovali exkurzi (str. 55) vypořádali ?

Velmi cenné na diplomové práci Venduly Švůgrové je realizace exkurzí v praxi se žáky základní školy ve Stožci. V kapitole diskuse uvádí své zkušenosti a poznatky z praxe, v příloze jsou uvedeny ilustrační fotografie.

Po formální stránce je diplomová práce zpracována správně, má velmi dobrou grafickou úpravu, v textu se nevyskytují překlepy. V diplomové práci se objevily gramatické chyby v nesprávném užití zájmen a přídavných jmen množného čísla středního rodu, např. „tyto pravidla“, „prohlédneme si jednotlivé stanoviště“.

K jednotlivým návrhům exkurzí mám následující otázky a připomínky:

V návrzích je určitá disproporce mezi mezi jarním a letním aspektem úkolů v pracovních listech (např. smetánka lékařská, podběl, divizna, violka lesní) a realizací exkurzí v září.

Proč není v diplomové práci uvedeno autorské řešení pracovních listů?

V 3. pracovní listu nejsou obrázky rostlin (Stožecká skála) dostatečně zřetelné, přiřazování přírodnin k fotografiím je příliš náročné pro žáky 1. stupně jak z hlediska vybraných druhů (např. jadernička lesklá, čárnička psaná) tak z hlediska málo zřetelných fotografií.

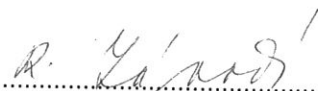
Které konkrétní byliny jste se žáky určovali na stanovišti 9 (exkurze Stožecká skála, str. 42)?

Rozuměly děti informacím z geologie, které měly číst na informační tabuli (str. 46)?

Kterému živočichovi patří stopy na fotografii č. 18?

Přes uvedené připomínky Vendula Švůgrová splnila cíl své diplomové práce a její návrhy přírodovědných a vlastivědných exkurzí se mohou, po určitých úpravách, velice dobře uplatnit ve výuce přírodovědy a vlastivědy na 1. stupni ZŠ. Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: velmi dobře

.....
Podpis oponenta diplomové práce

V Č. Budějovicích dne 19.5.2008

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------